

Datalektiker med backflyt

BIRGITTA LINDGREN

År 2004 lärde vi oss ord som *curlingförälder*, *kyrktrappsvigsel* och *tsunami*. Birgitta Lindgren, ansvarig för Svenska språknämndens nyordsarbete, redovisar här ett urval nyord.

I början av året kunde man höra mycket om överbeskyddande föräldrar som kallades *curlingföräldrar*. Intresset för homosexuella situation har skapat uttryck som *hbt*, *homokompetens*, *kyrktrappsvigsel*. I inrikespolitiken väckte finansministerns uttryck *köttberg* om 40-talister förtrytelse, och han fick göra en pudel, alltså be om ursäkt.

År 2004 slutade med en katastrof, med den jätteflodvåg som annandagen slog in över stränderna kring Indiska oceanen. På japanska kallas det *tsunami*, ett ord som tidigare bara var känt av ett fåtal svenskar som ett främmande ord.

I följande lista förtecknas ett antal ord och fraser som uppfattas som relativt nya i svenskan och som varit aktuella under 2004. En del av dem finns som synes be-lagda tidigare men har inte tagits upp i tidigare nyordslistor i Språkvård eller i Nyordsboken (2000). Det årtal som anges för orden är det tidigaste be-lägg vi har

hittat. Vi tar tacksamt emot synpunkter på orden, både vad gäller ålder och betydelse.

backflyt det att det går riktigt dåligt. 2002

- Jag fick tre (!) punkteringar (= maximalt backflyt). *Privat webbplats 2002* [jämför *flyt*, *oflyt*]

backslick herrfrisyr med ganska långt bakåtstruket, ofta vaxat hår, jämför *kammad med en fläskkotlett* och *kotlettfrilla*. 2002

- Alla killarna har backslick-frisyr och ser ut att arbeta som fastighetsmäklare. Alla tjejerna har kärringklänningar trots att de inte kan vara många år över trettio. *Borås tidning 31.7.2002* [hemmasnickrat engelskt ord]

biomal slaktavfall som malts ned och används till bränsle. 2002

- Värmeverket värmer upp runt 85 procent av Karlskoga tätort. Fyra procent av den tillförda energin kommer att bestå av *biomal*, som det nya bränslet döpts till. När malda kadaver eldas i en modern panna har de lika högt värmevärde som skogsflis. *Nerikes Allehanda 19.10.2002*

blingbling glittriga och pråliga smycken som skall visa att man är rik. 2004 – **blingblingare** person som bär blingbling. 2002 – **blingblingig** som förknippas med blingbling. 2004

- Och så är det så klart Alexandra Pascalidou, Sveriges svar på ghetto fabulous. Hon snackar skiten ur Birros statarromantik och säger att förortsbor mest drömmer om blingbling. *Expressen* 3.2.2004

- The Donnas fick sitt stora genombrott [...] med förra skivan [...] Nu är de otåliga och säger att de vill få råd att skaffa pool och blingblingiga diamanförhängen. *Dagens Nyheter* 27.10.2004

- Agge, Suarez-Golborn, L Nutta & John marco kör hiphop & r'n'b för såväl ryggsäckar som blingblingare. *Aftonbladet* 15.11.2002

[från eng.; företeelsen förknippas först och främst med nyrika hiphopstjärnor; äv. i da. o. no.]

blogg öppen dagbok på webben, *webblogg*. 2002

- En blogg är ett förhållandevis enkelt och anspråkslöst sätt att publicera information i datumordning. Som i en loggbok, alltså. *Svenska Dagbladet* 29.7.2002

[av eng. *blog* av *weblog*; da. *blog*, no. *blogg*]

bokstavsdrog drog som benämns efter sin initialförkortning, exempelvis *BD* (butandiol). 2004

- Boråspolisens tvingas förmodligen att lämna tillbaka 40 liter av den nya dödliga bokstavsdrogen *BD*, som tidigare tagits i beslag. *Nerikes Allehanda* 24.9.2004

[jämför *bokstavsbar* om barn med *damp*, *adhd*]

brattig snobbig, överklassig 2004

- Om du vill ha lite genuin skärgårdskultur [...] därute på ön ska du inte gå på brattigt seglarhäng på lördag utan till en äkta dansbana med kulörta lyktor. *Dagens Nyheter* 16.7.2004

[till eng. *brats*, *bratpack* 'överklassungdomar']

curlingförälder en mamma eller pappa som vill sitt barn så väl att han eller hon gör allt för att undanröja – sopa bort – alla hinder och svårigheter, precis som en curlingspelare som ivrigt sopar isen för att curlingstenen skall glida fram lättare. 2004

- Har du barn och är hyfsat välutbildad? Hårt arbetande, lite stressad och ganska ambitiös? Är du beredd att göra allt för att dina barn ska ha det bra? Risker är överhängande att du är en curlingförälder. *Svenska Dagbladet* 12.1.2004

[efter da. *curlingforeldre* hämtat från Bent Hougaards bok "Curling-forældre og Service-børn", 2000. I januari 2004 slog uttrycket snabbt igenom i svenska medier, främst genom en artikelserie i Svenska Dagbladet; redan 1996 hade dock Alf Svensson lanserat *curlingpolitik*, se detta ord; no. *curlingforeldre*]

curlingpolitik politik som innebär att man underlättar för någon annan (och därmed uppoffrar sig själv). 1996 – **curlingpolitiker** person som bedriver curlingpolitik. 2004

- Det finns tecken på att många centerpartister är missnöjda med "curlingpolitiken", med att sopa banan åt Göran Persson, sade kds-ledaren. *Dagens Nyheter* 11.6.1996

- I ett folkhem är steget från curlingföräldrar till curlingpolitiker inte långt. Svensk politik kretsar till nittio procent

kring frågor om trygghet och rättigheter, med den självklara utgångspunkten att det är politikerna som sopar banan.

Dagens Nyheter 25.1.2004

[jämför *curlingförälder*]

curlingstat stat som uppfattas som alltför beskyddande. 2004

- Jämför med den mentalitet som följer i spåren på den svenska välfärdsstaten. I Sverige betalar vi höga skatter och därmed tror, eller till och med vet, vi att det är någon annan som skall fixa de problem vi råkar ut för. "Nånananismen" har fenomenet kallats för, "curlingstaten" är ett annat begrepp för samma sak. *Gotlands Allehanda* 4.3.2004

[jämför *curlingförälder*]

datalektiker person som verkar ha svårt att använda dator och Internet. 2004

- Ska en "datalektiker" behöva bli omyndigförklarad [...] Men om man nu inte kan lära sig använda datorer/internet? [...] personen ifråga kanske bara inte kan lära sig? *Nerikes Allehanda* 26.7.2004

[efter mönster av *dyslektiker*, där *lektiker* plockats ut och felaktigt etymologiskt sett getts betydelsen 'någon som inte kan (nägot)']

fashionista mycket modemedveten person. 2001

- En verklig "fashionista" berättar om sitt liv i, för och med modet. Diana Vreelands värld är de stora modehusen, en mondän societet och de tunga modemagasinen från cirka 1930 till 1970. *Dagens Nyheter* 14.7.2001

[efter eng. *fashionista* till eng. *fashion* 'mode' och italienska personbildningar på *-ista*, t.ex.

modista 'modist'; äv. i da. o. no.]

flexitarian person som "flexar" mellan att vara vegetarian och köttätare. 2004

- Hört talas om flexitarianer? Det är inget annat än vegetarianer på deltid, människor som äter mycket frukt och grönsaker men tar sig en korv eller köttbit emellanåt. Och de blir bara fler och fler. *Helsingborgs Dagblad* 31.3.2004

[från engelskan efter mönster av *vegetarian*, utnämndes till året mest användbara ord i USA 2003]

fronta ökad anv.: stå eller placera längst fram; frontalkrocka. 1994

- Boklådorna [...] uppsöker den kommersiellt lagda skribenten i akt och mening att *fronta upp* sin bok. *Fronta upp* betyder på nusvenska att man först försöker hitta den i mängden av konkurrerande bokhögar och sen, när ingen tittar, lyfter fram den så att den syns. *Expressen* 28.11.1994

- Kungens kurva 16.16. Det smäller på Tangentvägen, utanför Ica Kvantum. Två bilar har frontat. En av de inblandade smiter från platsen. *Dagens Nyheter* 19.11.2000

- "Hungerstrejkarna" hade dock begärt att deras identiteter skulle hållas hemliga, och anstalten gick då deras viljor till mötes. [...] De [...] är inte redo att fronta med sina namn, säger en poliskälla. *Expressen* 23.4.2004

[da. o. no. *fronte*]

förlåtandeintervall 2003

- För familjer med bostadsbidrag höjs det så kallade förlåtandeintervallet från 200 till 1 200 kronor. Det innebär att betydligt färre måste betala tillbaka bi-

drag eller få tilläggsbelopp då det slutliga bidraget fastställs. *Dagens Nyheter* 23.12.2003

[jämför med *förlåtande* om väg eller bil, i nyordlistan i Språkvård 2004/1]

garanterad traditionell specialitet, GTS namnskyddsbeteckning som EU ställt upp för maträtt som anses som en specialitet för ett område. 2001

- Sveriges mest älskade ost, hushållsosten, är numera en Garanterad Traditionell Specialitet (GTS). Den har nu samma status som mozzarella och parmesanost. *Nerikes Allehanda* 26.2. 2004

gångfartsgata gata där endast biltrafik i låg fart är tillåten. 1998

- Bottenvåningen i byggnaderna på ömse sidor av Östra Kyrkogatan föreslås därför inrymma butiker och andra publika lokaler. Gatans nivå höjs något i denna del och omvandlas till ett torg med tillåten biltrafik. Torget ska bli en "gångfartsgata", där cyklisterna och gående har företräde. *Västerbottens-Kuriren* 7.4.2004

gångpeng bidrag som tilldelas familjedaghem (dagmammor) som en schablonersättning för kostnaden av den dagliga transporten till den allmänna förskolan. 2004

- Lagen om allmän förskola tolkas olika i hela landet. I Stockholm protesterar dagmammor för att det är krångligt med allmän förskola. I Strömsund får barn i familjedaghem ingen förskola alls, medan Danderyd har infört "gångpeng" för transport av barnen. *Dagens Nyheter* 6.4.2004

hbt förkortning för homosexuella, bisexuella och transpersoner. 2000

- Vänsterriksdagsledamoten Tasso Stafilidis, ansvarig för partiets hbt-frågor, och partiledaren Gudrun Schyman kräver ändrad lagstiftning för homosexuella, bisexuella och "transpersoner". *Dagens Nyheter* 31.7.2001

[efter eng.; även i da. o. no.]

hjärtstartare föreslagen svensk benämning på defibrillator, apparat som återför onormal hjärtrytm till normal, t.ex. vid förmaksflimmer el. kammarflimmer. 2004

- I Danmark har man nu börjat placera ut defibrillatorer, bärbara hjärtstartare, på arbetsplatserna. Apparaterna anses vara så lätta att använda, att lekmän kan återuppliva människor som drabbats av hjärtstillestånd. *Hallands Nyheter* 20.3.2004

[efter da. *hjärtstarter*, no. *hjärtstarter*]

homokompetens kunskap om vad homosexualitet innebär och förmåga att bemöta homosexuella på ett korrekt sätt. 2001

- All personal hos polismyndigheten i Örebro ska gå igenom en halv dags utbildning i homokompetens. Syftet är att förbättra situationen för homo-, bisexuella och transpersoner på jobbet. *Nerikes Allehanda* 12.5.2004

[ansluter till modeordet *kompetens*]

instegsjobb ett sätt att få in flera ungdomar på arbetsmarknaden enligt förslag från folkpartiet. 2003

- Regeringen står handfallen inför den lavinartade ökningen av arbetslösa ungdomar. [...] Lösningen kan i stället heta "instegsjob" och lärlingssystem,

menar folkpartiet. Arbetslösa ungdomar under 25 år får anställning i högst ett år med samma begränsade arbetsrättsliga villkor som vid provanställning. [...] "Instejsjobben" lanserades på folkpartiets landsmöte i november. *Dagens Nyheter* 17.1.2004

kammad med en fläskkottlett herrfrisyr med ganska långt bakåtstruket, ofta vaxat hår, jämför *backslick* och *kotlettfrilla*. 2002

- Söta Gry Forssell hade lagt håret bakåt och vi tänkte att hon kanske hade kammad håret med samma fläskkottlett som Kjell Bergqvist i en tv3-dokumentär häromdagen menade att Daniel Nyhlén måste använda sig av. *Webbkälla* 2002

- I USA florerade det välbekanta uttrycket våren 1999 i flera tidningsartiklar om ishockeyspelare. Ett år tidigare använde en filmkritiker i Washington Post precis samma fras för att beskriva några gangstrar i filmen "Mr Nice Guy". Men själva ursprunget, urkällan? Kanske har Calle Linton från "Folkrepubliken Hornstull, Söders Höjder, Eken" nått slutet på tråden. Uttrycket kommer förmodligen från filmen "Rhinestone" från 1984. I filmen ingår Dolly Parton ett vad om att hon ska göra sin näste man till countrysångare. Den hon först träffar är en taxichaufför, spelad av Sylvester Stallone. Bland de skämt han försöker dra på scenen finns kommentaren att någon ser ut som om han kammad sig med en fläskkottlett. Visst är det märkligt att en manusförfattare i Hollywood för tjugo år sedan så adekvat kunde beskriva dagens ynglingar kring Stureplan. *Dagens Nyheter* 23.9.2004 Kurt Mälärstedt.

kotlettfrilla herrfrisyr med ganska långt bakåtstruket, ofta vaxat hår, *backslick*, *kammad med en fläskkottlett*. 2004

- Han kan inte heller, i romanen, hålla reda på vem som tillverkar uttrycket "de såg ut som om de kammade sig med en fläskkottlett", senare "kotlettfrilla". *Webbkälla* 2004

kрана ökad anv.: hålla upp vätska med hjälp av en kрана. 2004

- Gudrun Schyman rasar mot Systembolagets lädviner. De riskerar att göra medelålders kvinnor till alkoholister. Det är alldeles för lätt att gå där och kрана, säger hon. *Aftonbladet* 8.7.2004 [känt i sydsv. dialekter sedan tidigare och som slangord; no. *krane*]

kyrktrappsbröllop bröllop mellan personer av samma kön, där den juridiska delen äger rum på kyrktrappan, eftersom den enligt Kyrkans beslut inte får äga rum inne i själva kyrkorummet. 2002 – **kyrktrappsvigsel** 2004

- 2001 genomförde han ett *homobröllop* [...] Han höll bröllopsgudstjänsten inne i kyrkan medan registreringen av partnerskapet skedde på trappan utanför. Begreppet Kyrktrappsbröllop var fött. *Dagens Nyheter* 31.12.2003

köttberg bildl.: stor mängd människor. 2004

- Finansminister Pär Nuder gjorde i går en så kallad pudel och backade om uttalandet om "40-talister som ett köttberg som måste födas". – Jag är den första att beklaga om någon tagit illa upp. Finansdepartementet blev i går nerringt av ilska 40-talister och andra som reagerat på att Pär Nuder vid ett frukostmöte i förrgår kallade

40-talisterna ett köttberg som 60-talisterna måste föda. *Expressen* 3.12.2004

lokator föreslaget som ny benämning på elektronisk fotboja. 2004

- Fotbojans teknik kan användas. Inte för att stänga inne den "karaktärssvage". Det vore ett straff. Men för att spåra hans rörelser, och ge en viss social kontroll. Han får bära den, så att polisens dator ständigt är informerad om hans position. En våldsvreckare, lägenhetstjuv eller klottrare, som återfaller, kan polisen bara åka och hämta, om han var på platsen för brottet. En hustruplågare, som närmar sig fruns adress, möts av en polis i porten. Beteckningen fotboja blir fel. Kanske passar "lokator" bättre. *Svenska Dagbladet* 31.7.2004

[jämför eng. *locator* 'person eller apparat som lokaliserar' till *locate* 'lokalisera'; borde på svenska bli *lokaliserare*; i andra sammanhang förekommer *positionerare* och *pejl*, *pejlare* som motsvarighet till eng. *locator*]

luvunge ungdom klädd på visst sätt, framför allt i jacka med luva. 2001

- Om jag har åkt fast någon gång? Nu vet jag inte vad du pratar om, jag målar inte och har aldrig gjort det! Det är dom där med luvor och säckiga brallor som gör det! Jag är ingen luvunge. *Privat webbplats* 2001

mansskatt skatt som bara män skall betala. 2001

- Kanske behövs också en allmän mansskatt mot våld, företagsbeskattning på våldsprodukter och landsbeskattning av krigförande länder? *Dagens Nyheter* 16.12.2001

- Som det är i dag är det vi kvinnor som grupp som får betala för att Sverige har en könsmaktsordning som diskriminerar kvinnor – och framför allt betalar vi med rädsla, säger Gudrun Schyman. Hon understryker att män därför måste börja ta ett kollektivt ansvar. Och ett sätt skulle kunna vara genom höjd skatt – en "mansskatt". *Expressen* 5.10.2004

metrosexualitet 2003 – **metrosexuell** heterosexuell man som är lika intresserad av stil och utseende som man menar att homosexuella män är. 2003

- Fredrik Strage skriver i Dagens Nyheter om metrosexualitet. "Män som är bögar överallt förutom i sängen." Han skriver om Fab-five-generationen. [...] De som bryr sig om sitt utseende. Fab Five är en realityshow där homosexuella män gör om heterosexuella män. *Aftonbladet* 12.04.2004

- Metrosexualitet. Jag [...] hade tagit det första stapplande steget mot att bli vad som kommit att kallas för en metrosexuell man; en heterokille som tar hand om sitt yttre och intresserar sig för såna saker som en trångsynt mainstream-värld tidigare främst associerat med kvinnor och homosexuella män. Kläder, manikyr, hårvård, inredning, matlagning, till och med smink. *Upsala Nya Tidning* 12.12.2003

[av eng. *metrosexual* till *metro-* 'storstad' och lekfullt rimmande på *heterosexual*; utnämnt till årets kreativaste ord 2003 i USA; da. *metrosexuel*, no. *metrosexuell*]

mms:a skicka mms, d.v.s. sms med bilder. 2002

- Priset [...] måste vara så lågt att man inte tvekar att MMS:a iväg en bild när

man känner för det. Annars finns förstås risken att det inte blir något MMS:ande alls. *Helsingborgs Dagblad* 4.3.2002

mp3-spelare en apparat som kan ladda musikfiler från Internet och spela upp dem; kan vara inbyggd som funktion i en mobiltelefon. 1998

- Coolaste teknikprylen i sommar är en bärbar MP3-spelare [...] Roligast med apparaten är att den är liten. Den väger bara 65 gram. *Expressen* 25.6.1998

[efter eng. *MP3 player till MP3* en metod för komprimering av stora ljudfiler; da. o. no. *mp3-spiller*]

nånannanism inställning att någon annan får ta hand om ett problem. 1998

- Det är upp till dig själv om det ska hända något i livet. Borta är den tiden när vi kunde helt lita till stat, kommun eller myndighet att fixa saker åt oss, säger han. Och här krockar amerikanen Steinberg med det Sverige som han säger sig älska. De flesta svenska värderingarna delar han, men inte "nånannanismen", det vill säga att någon annan ska fixa saken. *Nerikes Allehanda* 18.4.1998

polyamori det att flera kärleksrelationer samtidigt. 2004 – **polyamorös** som bedriver eller karaktäriseras av polyamori. 2004

- Därför har han velat få polyamori till diskussion, bland annat genom att hösten 2003 skriva en motion med budskapet att polyamorösa relationer och polygami bör legaliseras [...] Motionen antogs inte av miljöpartiet [...] Men många medlemmar av Grön Ungdom vill främja polygami och

"polyamorösa samlevnadsformer". *Expressen* 13.6.2004

[efter eng. *polyamory* och *polyamorous* av grek. *poly* 'mång-' och fra. *amour* 'kärlek'; da. o. no. *polyamori, polyamorös*]

romkom kortord för romantisk komedi. 1999

- Bara ett par dagar efter det Andres Lokko uttalat ordet romkom för romantisk komedi i radions Kulturnytt dök ordet för första gången upp i en närliggande kvällstidning. Blir det etablerat är det bra för sådana som sätter rubriker. *Dagens Nyheter* 20.2.1999

[av eng. *romcom* för *romantic comedy*, jämför *sitcom* för *situation comedy* 'fars, (pjäs med) situationskomik'; no. *romkom*]

rugbyförälder motsatsen till *curlingförälder* (se detta ord). 2004

- Funderar nu på att bli företrädare för en ny rörelse – rugbyföräldrarna. Jag tror att jag är en rugbymorsa nämligen. Åtminstone har jag fått signaler från mina två älskade ungar om att det nog förhåller sig så. *Östgötacorrespondenten* 8.4.2004

rutavdrag avdrag för hushållstjänster. 1996

- Arbetsmarknadsminister Margareta Winberg anammade ett förslag från tre s-kvinnor om Rutavdrag (renhållning, underhåll och tvätt) – något slags motsvarighet till männens Rotavdrag i byggbranschen. Men det blev till slut kalla handen från de egna och samarbetspartnerns centern. *Dagens Nyheter* 9.6.1996

- Från centerpartiet hälsar vi s-kvinnorna välkomna till diskussionen om

att införa ett rotavdrag på samma sätt som det nu finns ett rotavdrag. *Nerikes Allehanda* 16.7.2004

[bildat till *renhållning*, *underhåll* och *tvätt* efter mönster av *rotavdrag* till *reparationer*, *ombyggnad* och *tillbyggnad*]

röstsamtal samtal via dator. 1996; mobil-samtal som inte är videosamtal (se detta ord). 2003

• I reklamen för mobilföretaget 3 återfinns ordet *röstsamtal*, röst mot röst. Avsikten med detta begrepp är att skilja det från videosamtal, ett röstsamtal kombinerat med rörliga bilder i högmoderna mobiltelefoner. Man måste då ha hörlurar (headset) annars skickar mobilen bara en bild av ett öra. "Telefonkameran" håller man framför sig, riktad mot en själv eller något annat man vill visa, om påven skulle gå förbi, en pågående fotbollsmatch – vad det nu kan vara. Envar sin egen TV-station. I fickformat. Företaget 3 har använt begreppet röstsamtal i ungefär ett år. *Vi* 2003/21

servicebarn barn som får all service från sina curlingföräldrar (se detta ord). 2004 [efter da. *servicebarn*]

smygöppna ökad anv.: öppna ny restaurang, butik e.d. innan den officiella invigningen. 1992 – **smygöppning**. 1992

• Man kan möjligen hävda att en ny krog bör få en inkörningsperiod, och att Berns kinesiska trots allt bara är smygöppnad. *Dagens Nyheter* 11.1.1992

• I dag öppnar man bergsrummen i Säve, där upplevelsecentret Aeroseum ska öppnas nästa år. Det är en smygöppning, och Roger Eliasson betonar

att det är under uppbyggnad. *Göteborgsposten* 17.8.2004

soldusch 2004 – **solduscha** ett sätt att snabbt få konstgjord solbränna genom att låta sig duschas av en speciell lotion under starkt tryck. 2004

• Jakten på den perfekta hudfärgen går tydligen trögt. [...] Årets kemiska nyhet bygger på samma teknik som bil-lackering och graffiti: solduschen. [...] Den nya turbobrännan kräver ingen-ting förutom pengar. *Expressen* 15.7.2004

• GT:s reporter skulle göra som de fräcka grabbarna i treans Fab 5 – solduscha. *Göteborgstidningen* 22.3.2004

spermatvätt metod där sperma från hiv-smittad renas från hivvirus. 2000

• Första svenska barnet fött efter spermatvätt. Det första barnet i Sverige som har kommit till sedan pappans sperma tvättats ren från hiv-virus har fötts. *Dagens Nyheter* 11.12.2004

studsmattesjuka skada som kan uppstå när man använder studsmatta. 2004

• Snart finns en studsmatta i var mans trädgård. [...] Men föräldrar som leker barn och hoppar på gungflyna. Varför? De bryter både armar och ben. Studsmattesjukan har redan blivit ett begrepp inom svensk sjukvård. *Göteborgsposten* 2.7.2004

topsa ta salivprov e.d. med hjälp av bomullstopp (tops) för dna-analys. 2002

• Enligt uppgift till tidningen har över 500 personer "topsats", det vill säga lämnat salivprov för DNA-analys. *Borlänge Tidning* 5.11.2003

webblogg se *blogg*. 2001

- Världen av webbloggar växer så att det knakar. Den svenska blogg-fären sträcker sig från Bildt.net, där Kalle berättar vad han gjort för att rädda världen i dag, till "Hemmapappans bravader", där vi kan följa lille Maltes feberkurva dag för dag. *Dagens Nyheter* 13.5.2003

[av eng. *weblog*]

videosamtal mobilsamtal med telefonmobil där man utnyttjar kameran, jämför *röstsamtal*. 1999

- 3G är här. De första göteborgarna kan redan ringa videosamtal i sina nya dyra mobiltelefoner. Men istället för jubel möts efterföljaren till GSM med misstro och protester. Ingen tycks vilja ha en strålände mast nära bostaden, skolan eller dagis. *Göteborgstidningen* 24.6.2003

[da. o. no. *videosamtale*]

vuxenvälling skämtsam benämning på caffelatte, i synnerhet sådan som smakar kokt mjölk. 2003

- Man behöver inte gå många steg [...] innan man möter en medmänniska med en mugg i handen. På muggen sitter ett lock, i locket är ett hål och ur det hålet ska man suga i sig en vätska som kallas latte. Jag kallar det vuxenvälling, en tryggt lugnande dekokt för oroliga citysjälar. Likheten med spädbarnens giriga snuttande på flaskan är alltför tydlig för att jag ska vara helt bekväm. Faktum är att jag känner mig nästan infantil när jag dricker kaffe på det där nya sättet. *Aftonbladet* 30.11.2004

örådiser omvandla till förhållandena som liknar de i tv-programmet Robinson, med förnedrande utröstningar o.d. 2004

- Patrik Johansson har forskat om skandaler i sju år och är nu klar med sin doktorsavhandling. [...] – Första året var det mycket liv kring utröstningarna men nu när vi vant oss vid det blir vi inte så upprörda längre, trots att det är mycket värre. På så sätt är samhället örådiserat. *Göteborgs-Posten* 24.5.2004

I arbetet med ordlistan har vi som vanligt haft nytta av samarbetet med Svenska Akademiens ordboksredaktion och Språkdata vid Göteborgs universitet. Språkdatas databas Språkbanken liksom pressdatabaserna Presstext och Mediearkivet har varit ovärderliga för kontroll av ålder och frekvens samt vid sökning av belägg.

Liksom förra året har vi haft hjälp av våra frivilliga excerpister, som systematiskt letat efter nya ord. Vi tackar särskilt *Christer Magnusson* (Stockholm), som hjälpt oss inte bara med excerpering utan även med registrering av orden. Vidare tackar vi *Catharina Andersson* (Haninge), *Björn Dahlborn* (Karlstad), *Kristina Gareby Hjerpe* (Stockholm), *Karl Erik Hedström* (Stockholm), *Karin Marcusson* (Hallsberg), *Barbara Rosborg* (Uppsala), *Monica Scheer* (Stockholm), *Hilda Svensson* (Uppsala), *Anette Sundström* (Stockholm), *Johan Svensson* (Malmö), *Björn Thunström* (Stockholm), *Lars Wiklund* (Täby) och *Ann-Marie Vinde* (Stockholm). Vi vill också tacka alla andra som mer sporadiskt bidragit med tips om nya ord. ■